

Hva skal til for at solceller blir en naturlig del av nye og rehabiliterte bygg, uten hjelp fra støtteordninger

Thor Christian Tuv – Solenergi FUSen

Bygg med store tak installerer mindre enn de burde.

På Skedsmo:
Kun en del av takflaten brukes

Store areales bygges ikke ut, fordi det ikke er behov i bygget

Privathus, hvor det tar mer tid & kost å bygge

- Det smarte er å bygge ut maks, der hvor det gir mest energi til lav kost
- Deretter selge energi til naboen

Men, dessverre:

- Det er ikke tillatt å levere strøm til naboen
- Nett-monopolet gjør det ulovlig å levere til naboen
- Netteier krever full nettleie, staten krever alle avgifter
- Samtidig, gir staten støtte til utbygging på privatboligen

Nett-monopolet må fjernes

Offentlige Eiendomsporteføljer

- Stat, Kommune, Fylke er store og viktige eiendomseiere
- De kan pålegges å forbedre energiklassen på gjennomsnittet av alle de bygg de eier
- Med en slik målsetting vil de prioritere de bygg hvor det har størst effekt til lavest kostnad. Solenergi vil så bli brukt der hvor solenergi passer best.

Tiltak for å få Sorte tall i det Grønne skiftet

Regnskapet, hos sluttkundene	Tiltak
Inntektene	Den som produserer solenergi må få hele verdien -> Åpne opp monopolene El-sertifikater må bli enkelt tilgjengelig for flere anlegg, ikke bare de aller største – Se til Sverige
Utgiftene	Enova må etablere støtteordning for bedrifter, hvor gjentatte prosjekter i store volumer støttes (som for privatkunder). Det gir mer miljøeffekt for pengene.
Skatt	Alle miljøinvesteringer må kunne kostnadsføres i stedet for å saldoavskrives. Kostnadsføring påvirker ikke skatteinngang for staten, det bare gjør at skatten blir betalt senere.

Oppsummert – Mer Solenergi i Norge

1. Enova må benyttes mere der hvor de ikke er aktive i dag => næringsbygg
Slik kan markedsvolumet øke mye raskere

Vi i Solbransjen skal levere høy kvalitet til stadig synkende kost

2. Offentlig sektor må utnyttes som pådriver
«Forbedre gjennomsnittet i porteføljen»

Vi i Solbransjen skal være gode støttespillere og rådgivere

3. Private eiere må få fordelen av å utsette skatten
«Kostnadsføring» av solenergi tiltak

Vi i Solbransjen skal designe anlegg med lav kost og lang levetid

4. Lovverket må endres, Monopolene må brytes
Det kommer dessverre til å ta tid, men må gjøres.
I mellomtiden må punkt 1-3 akselereres.

.... en Naturfagtime, for noen år siden ...

zzzzz.....
great again
..... zzzzz

FUSEN

REN ENERGI TIL ALLE, ALLTID

Her kan muligheter utnyttes

Leiligheter, med stort forbruk og lite tak

Heldigvis, her er et bygg som er utnyttet.
Men: Mye mer må gjøres rundt

Næringsbygg, som er billigere å bygge på

Bygg med store tak, hvor forbruket er lavere enn den produksjonen som er mulig å få

- Her er det ulovlig å produsere på de store tak, for å levere til leilighetene og til naboene

Muligheten må utnyttes
– Lovverket må endres!